

Čas přípravy
15 minut

Čas realizace
30 minut

Prostor
uvnitř

Roční období
kdykoliv

Počet účastníků
20

Věková kategorie
12, 13, 14 let

MALBA SLUPOVACÍMI BARVAMI

Obecný cíl: Rozvoj těchto kompetencí: komunikativní, k učení, pracovní, k řešení problémů.

Konkrétní cíl: Poznat práci se slupovacími barvami, pochopit míchání barev, rozvíjení abstraktního vnímání.

Motivace: Nádherné vyzdobené okno, pěkné sklenice a uvnitř elegantní květina.

Potřeby: Barvy Window color, fólie, kuchyňské papírové ubrousky, igelit na stůl, párátko, vatové tyčinky do uší, různé předlohy, tužka, papír, včelařský drátek, sklenička, staré CD.

K tomuto metodickému listu není k dispozici žádný pracovní list.

Provedení: Tato technika je vděčná pro všechny věkové kategorie, barvy Windows color neboli slupovací barvy mají rády všechny děti. Nemusí zde být nikdo talentovaný, obrázek se povede všem.

Nejlepší vlastností snímatelných barev je, že si můžete ozdobit cokoli a až vás obrázek přestane bavit, tak si nakreslíte jiný nebo předmět ozdobíte jinak. Takže předměty, které zdobíte například podle ročního období, nemusejí takové zůstat navždy.

Je mnoho výrobců barviček, nejvíce se mi osvědčily barvy od výrobce Window Art, značky NERCHAU. U ostatních výrobců se stává, že na okně blednou nebo je sluníčko tak speče, že nejdou dolů.

Barvy se dělí na **vymalovací barvy a kontury**. Vymalovacích barev se prodává mnoho odstínů, kontur už méně. Základní konturou je černá, dále se prodává zlatá, stříbrná, bronzová, bílá, průhledná a další. Všechny kontury jsou pěkné a vzájemně se dají kombinovat, takže v jednom obrázku můžete mít několik barev konturovacích čar. Zlatá i stříbrná kontura dokáže na rozdíl od černé obrázek krásně oživit, ale černou rozhodně doporučuji mít vždy – ta je základ. Dále se prodávají barvy se třpytkami a flitry. Barvy jsou tekuté a neprůhledné – mají mléčnou barvu a když zaschnou, tak zprůhlední a získají lesk. Množství nanesené barvy ovlivňuje průhlednost obrázku. Také každá barva je trochu jinak průhledná, některá více a některá méně.

Nejdříve si na papír nakreslíte obrázek, který chcete barvami namalovat. Můžete si ho vytisknout z internetu nebo vzít jakýkoliv jiný. Obrázek vložíte do **hladké zakládací fólie**, kterou koupíte v papírnicku nebo pod fólii, kterou jste si zakoupili společně s barvami.

Na namalování obrázku potřebujete nejprve konturu. Tou obtáhnete všechny obrysové čáry a počkáte až zaschnou. Většinou to trvá tak půl hodiny nebo hodinu. (Pokud budete chtít, můžete obrys obtáhnout dvakrát. Počkat až zaschne první vrstva a na ní nanést druhou. Obrázek je pak silnější, lépe se s ním manipuluje a déle vydrží.)

Potom již do míst, která jsou ohraničena konturami, malujeme samotnými barvami. Fantazii se meze nekladou a můžete se na obrázcích vyřádit. Barvy se nanášejí na fólii přímo z lahvičky. Míchat se tedy dají až na samotné fólii. Nebojte se dát na fólii pořádné množství barvy, ale dávejte si pozor, aby barva nepřetekla přes konturové čáry. Plochy barev musí sahat až ke konturám. Nesmějí tam tedy nikde zůstat prázdná místa – to by se pak obrázek mohl po zaschnutí trhat. Pokud později objevíte nějaké volné místo, můžete tam ještě nanést barvu. Třeba i když už je obrázek nalepený na okně.

Po domalování se obrázek nechá zaschnout. Trvá to tak 12–24 hodin. Teplou schnutí urychluje, takže pokud potřebujete obrázek rychle hotový, dejte ho pod lampičku nebo opatrně fěnujte. Hlavně do barev nesahejte a počkejte, až obrázek skutečně úplně zaschne.

Poté se obrázek z fólie sejme a nalepí na okno, zrcadlo, kachličky nebo jakýkoliv hladký povrch. Malý obrázek si můžete nalepit i na skleničku nebo porcelánový hrnek. Polepené nádobí se musí mýt opatrně (rozhodně ne drátěnkou) a nesmí se dávat do myčky.

Často se stává, že v barvě se objeví malé bublinky, které obrázku příliš neprospívají. Bublínky propíchněte špendlíkem nebo jehlou, ihned jak domalujete obrázek. Barva ještě nesmí být zaschlá.

K práci používáme také párátko nebo silnější jehlu – prolínáme jimi barvy. Vatové tyčinky do uší nebo ubrousek slouží k utírání barvy, která přeteče přes kontury.

Rady:

1. Nekupujte si v obchodech drahé šablony ani fólie na kreslení. Nejlepší je, když si šablonu sami nakreslíte nebo stáhnete obrázky z internetu. Místo speciálních fólií si kupte v papírnictví hladké zakládací obaly, které se dávají do šanonů. Říká se jim také eurofólie nebo závěsné fólie. Důležité je, aby to nebyly ty s hrubším (porézním povrchem). Použít se také dá většina obalů na sešity a umělohmotné desky. Ale může se stát, že narazíte na desky, ze kterých obrázek nepůjde odloupnout. Taková fólie je vyrobena z PVC a tam musíte své dílo nechat navždycky nebo ho obstrihnout a někam třeba zavěsit. Hladké zakládací obaly jsou ale stoprocentní jistota a v jednom balení jich máte třeba deset. Šablonu dovnitř jen vložíte, sama tam drží a nemusíte ji přilepovat nebo jinak upevňovat.

2. Nekombinujte různé značky barev! Obrázky mají po zaschnutí pokrivený povrch a jsou v nich dokonce jakoby krátery.

3. Důležité je mít vrchní uzávěry dost utažené a vždy, když barvu nepoužíváte, jí mít úplně zavřenou. Barvy vysychají a uvnitř se tvoří zaschlé kusy. Stane se, že takový kus ucpe špičku a barva z lahvičky nevytéká ven. V tomto případě použijte dlouhý špendlík a špičku seshora propíchněte. Někdy to nepomůže, pak musíte odšroubovat celý uzávěr a zaschlé kusy barvy vytáhnout. Většinou jsou v uzávěru nebo ve špičce, ale také v hrdle lahvičky.

4. Dávejte si pozor, abyste si barvou moc nepotřísnili oblečení. Z některých druhů oblečení nejde barva dolů.

5. Jako předlohu můžete použít jakýkoliv obrázek. Použít se dají omalovánky pro děti a nejlepší je probrouzdat se internetem. V současné době je na netu tolik šablon, že si vybere každý. Zde vám uvádím pár odkazů:

<http://www.peppitext.de/WiCo1/index.html> – obrovská zásobárna předloh, mnoho kategorií, například šablony elfů, Aladina, kovbojů a indiánů a mnoho dalších, například přes sto obrázků psů. Myslím, že každý tu najde, co hledá.

http://uschis-window-color.th-w.com/html/window_color.html – velice obsáhlá stránka s tematicky řazenými šablonami, například spousta lodí a majáků.

<http://www.feldis.de/Malvorlagen/Malvorlagen.htm> – usměje se na vás tchoř a nabídne vám, jestli chcete zvířata, Vánoce, Halloween nebo něco dalšího. Velice originální předlohy.

Obrázky jsou velmi jednoduché, ale uveďme si zde několik konkrétních příkladů i jiné práce s barvičkami.

KYTIČKA

Pomocí Window colors se dají dělat i drátkované květiny. Mohou se stát originálním doplňkem a okrasou vašeho domova. Vytvořit si můžete jakoukoliv kytičku, záleží jen na vaší fantazii a není to nic těžkého.

Na vytvoření takového květu potřebujete navíc drátek. Na barvě příliš nezáleží, ale důležité je, aby byl drát dobře tvarovatelný. Takže nesmí být příliš silný. Použila jsem měděný drátek z cívky a na další kvítky také silnější stříbrný a tmavý drát.

Dále potřebujete navíc něco zeleného, čím omotáte drátky a vytvoříte tak stonek. Například to může být zelená lepenka, květinová lepicí páska, stuha, krepák nebo třeba zelený twist art. Na obrázku je právě takový kroucený papírový provázek. Dále už potřebujete jen barvy a fólii. Použít se také dají korálky nebo třeba chlupaté drátky na pestíky a další doplňky.

Nejprve si z drátků vymodelujete okvětní lístky květiny i stonkové lístky. Záleží na tom, jakou kytku se rozhodnete dělat. Může to být třeba růže, ale i narciska. Podle toho si vytvoříte tvar. Můžete si ale vymyslet i úplně vlastní tvar.

Ideální počet okvětních lístků na normální květinu je pět, aby se vám potom dobře dávaly dohromady. Záleží samozřejmě na druhu kytičky a velikosti lístků. Pokud budete dělat růžičku, tak jich samozřejmě potřebujete víc. Z každého lístku musí dolů vést dost dlouhý kus drátu, ze kterého bude stonek.

Vymodelované lístky přiložíte co nejtěsněji na fólii. Je důležité, aby drátky co nejlépe ležely na podkladě a mezi fólií a drátkem nebyly moc mezery. Takže je budete muset ještě trochu zohýbat a vyrovnat. Můžete také použít izolepu a tou drátky k fólii přichytit. Potom do nich už začnete malovat. Stonkové lístky zeleně a okvětní lístky jakkoliv. Drátky vám slouží místo kontury, takže konturu už nepoužíváte, jen vymalováváci barvy. Pokud vám trochu barvy přeteče nebo spíš podteče, tak to nevádí. Po zaschnutí se přebytečná barva odstíhne nůžkami.

Současně už také můžete uvažovat o tom, jak a jaký vytvoříte střed květiny. Jedna možnost je použít drátky a na ně navléknout korálky. Nebo můžete konturou na fólii nakreslit něco jako pestíky, které po zaschnutí a vytvoření kytičky vlepíte vteřinovým lepidlem doprostřed. Další možnost je vytvořit si z drátku jakýsi ovál, který po zaschnutí vytvarujete do vlnky nebo do ruličky a vložíte doprostřed. Jiná možnost je nanést si na fólii plochu barvy a tu po zaschnutí na jedné straně nastříhat a pak také vlepít do středu. Nebo také můžete použít nastříhaný papírový twist art. Jak už jsem uvedla výše, použít se dají i chlupaté drátky. Také vše uvedené můžete zkombinovat.

Lístky necháte pořádně zaschnout a když je čas, tak sloupnete z fólie. Ostříháte přebytečnou barvu a začnete tvořit květinu. Barva je pružná, takže lístky můžete dále ohýbat a modelovat. Jednotlivé dráty tvořící stoněk stočte dohromady nebo je ještě navíc omotejte dalším slabým drátkem, a tak vám budou lístky držet pohromadě.

Stoněk potom začnete omotávat něčím zeleným, na daném místě přidejte zelené lístky, dráty zastříhnete na stejnou délku, domotejte a kytička je hotová. Pokud máte lepenku, tak je omotání velice jednoduché. Jednoduché je také použít krepák. Ustříhnete si úzký proužek krepáku a jeho začátek potřete trochou lepidla Herkules. Začněte omotávat drátky stonku, přidejte lístky a na konec krepáku dejte zase trochu lepidla a stoněk domotejte.

Než barva zaschne, můžete do ní nasypat například třpytky nebo korálky. Korálky můžete též nalepit vteřinovým lepidlem už na hotový květ. Velice pěkné je také použití třpytkových barev.

Elegantní bývá růže ze slupovacích barev. Pokud si chcete udělat takovou růžičku, tak musíte udělat něco kolem deseti okvětních lístků kulatého tvaru a různých velikostí. Ty poté spojíte od středu od nejmenších k největším, které dáte na okraj.

Konzervace

Průhledná barva se dá ještě využít ke dvěma dalším věcem. S její pomocí můžete „zakonzervovat“ například čtyřlístek, který najdete v trávě, a mít ho tak stále zelený na památku. Nebo jiné lístky a květy, které vás napadnou. Lístek pak jen položíte na fólii a potřete nejprve trochou barvy ze spodní strany, pak ho otočíte a zapatláte barvou shora a necháte na fólii zaschnout. Barvy není potřeba použít hodně. Chce to vyzkoušet a může se také stát, že takový výtvar pak dlouho zasychá, takže je potřeba trpělivost.

Obrázek z CD a na sklenice

Velmi vděčný výrobek získáte také ze starého nepotřebného CD, a to tak, že na něj od středu namalujete barvičkou kruh a hned vedle něj jinou barvou další kruh a tak střídáte barvy a tvoříte kruhy. Nejlepší je to začít od malého otvoru uprostřed a skončit téměř u okraje. Necháme si od okraje asi tak 1 cm místo. Potom si vezmeme párátko a směrem ze středu k okraji táhneme barvu. A pak to samé opačným směrem a tak vše střídáme kolem dokola. Vznikne nádherná mandala.

To samé můžeme vytvořit také na sklenice.

Tato aktivita přibližuje Ideály Pionýra: Poznání a Překonání.

Přístup k dětem se specifickými vzdělávacími potřebami:

Aktivita umožňuje začlenění dětí do kolektivu a nevytváří bariéry pro děti se specifickými vzdělávacími potřebami. Vedoucí musí dbát na individuální přístup k těmto dětem a respektovat obecná doporučení v úvodní části metodiky.

U dětí motoricky neobratných (méně šikovných na ruce) a u dětí hyperaktivních, netrpělivých je potřeba volit jednodušší vzory.

Pozor na:

Je nutné dávat pozor na své oblečení.

Takto ozdobené sklenice se nesmějí mýt v myčce.

Moje poznámky:

www.brydova.cz – nejvíce dostupných šablon na obkreslování.